

UNIVERSITATEA DIN CRAIOVA

DEPARTAMENTUL PENTRU PREGĂTIREA PERSONALULUI DIDACTIC

FIȘA DISCIPLINEI

2013-2014

1. Date despre beneficiar

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea din Craiova
1.2. Facultatea/Departamentul	Toate facultățile
1.3. Domeniul de studii	Toate domeniile
1.4. Ciclul de studii	Licență
1.5. Programul de studii/Calificarea	Toate specializările

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		PSIHOLOGIA EDUCAȚIEI	
2.2. Titularul activităților de curs		Conf. Dr. CORNELIU NOVAC	
2.3. Titularul activităților de seminar		Conf. Dr. CORNELIU NOVAC	
2.4. Codul disciplinei			
2.5. Anul de studiu I (studii 180 credite) / II (studii 240 credite)	2.5. Semestrul I (dublă specializare) / (monospecializare)	Tipul de evaluare E	2.6. Regimul disciplinei : Obligatorie

3. Timpul total estimat

3.1. Număr de ore pe săptămână: 4	3.2. din care: curs: 2	3.3. seminar/laborator: 2	
3.4. Total ore 56	3.5. din care: curs: 28	3.6. seminar/laborator: 28	
Distribuția fondului de timp			64 ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe			15
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren			15
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri			15
Tutoriat			6
Examinări			8
Alte activități.....			5
3.7. Total ore studiu individual	30		
3.8. Total ore pe semestru	64		
3.9. Număr credite	5		

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Elemente de psihologie generală, de pedagogie generală, de anatomia și fiziologia sistemului nervos central.
4.2. de competențe	Capacități de analiză, sinteză, gândire divergentă

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	-
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	-

6. Competențe specifice acumulate (vizate prin programul de studiu)*

6.1. Competențe profesionale	C.1. Capacitatea de a opera analitic, sintetic și critic cu cunoștințe privind dezvoltarea psihică și învățarea umană; cunoașterea proceselor psihice în calitate de condiții interne ale învățării școlare; cunoașterea personalității elevului implicat în situații educative; C.2. Proiectarea unor secvențe de instruire sau educaționale adaptate pentru diverse niveluri de vârstă/pregătire și diverse grupuri țintă C.3. Realizarea activităților specifice procesului instructiv-educativ din învățământul gimnazial/liceal C.4. Evaluarea proceselor de învățare, a rezultatelor și a progresului înregistrat de elevi C.5. Consilierea, orientarea și asistarea psiho-pedagogică a diverselor categorii de persoane / grupuri educaționale (elevi, familii, profesori, angajați etc.) C.6. Autoevaluarea și ameliorarea continuă a practicilor profesionale și a evoluției în carieră
6.2. Competențe transversale	CT1. Aplicarea principiilor și a normelor de deontologie profesională, fundamentate pe opțiuni valorice explicite, specifice viitorului profesor CT2. Cooperarea eficientă în echipe de lucru profesionale, interdisciplinare, specifice desfășurării proiectelor și programelor din domeniul educației CT3. Utilizarea metodelor și tehnicilor eficiente de învățare pe tot parcursul vieții, în vederea formării și dezvoltării profesionale continue

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general al disciplinei	Familiarizarea studenților cu domeniul <i>psihologiei educației</i> , cu conceptele de bază privind psihologia învățării și a educației, cu principalele paradigme, teorii și modele de aplicare a problematicii psihologiei educației în condițiile dezvoltării personalității elevului.
7.2. Obiectivele specifice	<u>A. Obiective cognitive</u> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cunoașterea și înțelegerea diferitelor concepte de bază privind învățarea școlară, teoria și practica educației; 2. Explicarea și interpretarea problematicii matricei dezvoltării psihice la specificul educației și al învățământului; 3. Cunoașterea principalelor paradigme, tendințe și direcții în domeniul psihologiei educației; 4. Formarea capacității de a argumenta legăturile logice dintre procesele și funcțiile psihice și procesualitatea predării, învățării, evaluării; 5. Fundamentarea psihologică a metodelor de acțiune și intervenție asupra dezvoltării psihice și a personalității elevilor; 6. Înțelegerea relațiilor dintre actele comportamentale ale profesorilor și elevilor și multitudinea variabilelor educaționale care intervin în cursul procesului interacțional din școală (relația profesor elev; studiul grupului școlar, integrarea socio-profesională a absolvenților); 7. Însușirea unor strategii active de realizare a unui feed-back operativ și continuu <u>B. Obiective procedurale</u> <ol style="list-style-type: none"> 1. Formarea capacităților de a folosi limbajul psihologic de specialitate, de definire a conceptelor / noțiunilor fundamentale ale psihologiei educației; 2. Formarea capacității de identificare a unor situații concrete de acțiune și intervenție psihologică asupra dezvoltării psihice a școlariilor; 3. Dezvoltarea capacităților / abilităților de a aplica legile activității psihice și psiho-sociale în rezolvarea unor situații educaționale variate;

	<p>4. Utilizarea unor metode de autoevaluare a propriei activități de învățare;</p> <p>5. Dezvoltarea competențelor de a formula soluții, ipoteze, concluzii pentru diferite situații educaționale și soluționarea unor controverse pedagogice din domeniul învățării și educației;</p> <p>6. Formarea competențelor comunicative, de relaționare, de cooperare și colaborare;</p> <p><u>C. Obiective atitudinale</u></p> <p>1. Respectarea normelor de deontologie profesională (a codului deontologic al profesorului), fundamentate pe opțiuni valorice explicite, specifice unui viitor profesor</p> <p>2. Cooperarea în echipe de lucru pentru rezolvarea diferitelor sarcini de învățare;</p> <p>3. Utilizarea unor metode specifice de elaborare a unui plan de dezvoltare personală și profesională</p> <p>4. Dezvoltarea unui comportament empatic și a orientării helping</p>
--	---

8. Conținuturi

8.1. Curs	Metode și procedee utilizate	Observații
<p>Tema I Locul și rolul psihologiei educației în sistemul științelor psihopedagogice</p> <p>1.1.Psihic, psihologie și psihologie educațională</p> <p>1.2.Psihologia-știință a fenomenelor psihice</p> <p>1.2.1.Definire și scurt istoric</p> <p>1.2.2.Epistemologie psihologică</p> <p>1.2.3.Ramurile psihologiei.</p> <p>1.3.Psihologia educațională-ramură a psihologiei și disciplină de învățământ în formarea profesorilor.</p> <p>1.3.1.Obiectul psihologiei educaționale</p> <p>a) Definirea domeniului și scurt istoric</p> <p>b) Activitatea școlară și educația</p> <p>c) Conținutul psihologiei educaționale</p> <p>1.3.2.Metodele psihologiei educației</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Prelegerea • dezbaterea cu oponent imaginar • explicația 	<p><i>(Alte) resurse folosite: calculatorul (prezentarea în power –point)</i> <i>Resurse bibliografice</i></p>
<p>Tema II Elemente de psihologia dezvoltării psihice umane</p> <p>Dezvoltarea psihică în ontogeneză; concepte, teorii</p> <p>Factorii dezvoltării psihice</p> <p>Caracteristicile generale - longitudinale ale dezvoltării psihice umane</p> <p>Caracteristicile stadiale - de vârstă ale dezvoltării psihice umane. Preadolescența și adolescența.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • exercițiul de reflecție • descoperirea • problematizarea 	<p><i>(Alte) resurse folosite: calculatorul (prezentarea în power –point)</i> <i>Resurse bibliografice</i></p>
<p>Tema III Învățarea umană și școlară</p> <p>Conceptul de învățare. Teorii ale învățării</p> <p>Caracteristicile învățării umane</p> <p>Tipuri și forme de învățare</p> <p>Mecanismele psihologice ale procesului învățării</p> <p>Învățarea școlară – domeniu de cercetare și</p>	<ul style="list-style-type: none"> • exercițiul de reflecție • descoperirea • problematizarea 	<p><i>(Alte) resurse folosite: calculatorul (prezentarea în power –point)</i> <i>Resurse bibliografice</i></p>

aplicație al psihologiei educației Teorii ale învățării și modele de instruire		
Tema IV Procesele psihice senzoriale implicate în învățare Senațiile, percepția și reprezentările Experiența sensibilă și intuiția în învățarea școlară	<ul style="list-style-type: none"> • exercițiul de reflecție • exercițiul de reflecție • descoperirea • problematizarea 	<i>(Alte) resurse folosite: calculatorul (prezentarea în power –point) Resurse bibliografice</i>
Tema V Gândirea, ca proces psihic cu rol central în învățare Intelectul și cunoașterea rațională Stadiile dezvoltării intelectuale și nivelurile inteligenței Formarea noțiunilor, experiența simbolică și comunicarea didactică	<ul style="list-style-type: none"> • exercițiul de reflecție • descoperirea • problematizarea • exercitiul 	<i>(Alte) resurse folosite: calculatorul (prezentarea în power –point) Resurse bibliografice</i>
Tema VI Memorarea eficientă și imaginația creativă în învățare Educarea formelor memoriei Combinatorica imaginativă	<ul style="list-style-type: none"> • exercițiul de reflecție • descoperirea • problematizarea 	<i>(Alte) resurse folosite: calculatorul (prezentarea în power –point) Resurse bibliografice</i>
Tema VII Procesele psihice de activare și reglare a învățării Motivația, afectivitatea, limbajul, atenția și voința; rolul lor în învățare Motivația învățării școlare și inteligența emoțională în educație Bazele neuropsihologice ale dezvoltării și educării limbajului Rolul atenției și voinței în învățare	<ul style="list-style-type: none"> • exercițiul de reflecție • exercițiul de reflecție • descoperirea • problematizarea 	<i>(Alte) resurse folosite: calculatorul (prezentarea în power –point) Resurse bibliografice</i>
Tema VIII Personalitatea și autorealizarea ei Conceptul de personalitate în actul educativ Temperamentul – cunoașterea și valorificarea particularităților manifestărilor temperamentale în relațiile interpersonale Aptitudinile generale și specifice. Aptitudinea pedagogică Creativitatea ca factor de diferențiere în învățarea școlară. Probleme privind dezvoltarea creativității profesorilor și elevilor Caracterul – cunoașterea profilului psihomoral al elevilor	<ul style="list-style-type: none"> • exercițiul de reflecție • exercițiul de reflecție • descoperirea • problematizarea 	<i>(Alte) resurse folosite: calculatorul (prezentarea în power –point) Resurse bibliografice</i>
Tema IX Cunoașterea și caracterizarea psihologică a personalității elevului Necesitatea cunoașterii personalității elevilor Metode de cunoaștere psihologică a personalității elevilor Fișa de caracterizare psihopedagogică a elevului	<ul style="list-style-type: none"> • exercițiul de reflecție • exercițiul de reflecție • descoperirea • problematizarea 	<i>(Alte) resurse folosite: calculatorul (prezentarea în power –point) Resurse bibliografice</i>
Tema X Psihologia socială a mediului educativ școlar Psihologia socială educațională. Școala - unitate instituțională psiho-socio-organizațională Clasa de elevi - grup mic psihosocial Dinamica relației profesor-elev	<ul style="list-style-type: none"> • exercițiul de reflecție • exercițiul de reflecție • problematizarea 	<i>(Alte) resurse folosite: calculatorul (prezentarea în power –point) Resurse bibliografice</i>
Tema XI Probleme psihopedagogice ale consilierii și	<ul style="list-style-type: none"> • exercițiul de reflecție • descoperirea 	<i>(Alte) resurse folosite: calculatorul (prezentarea</i>

orientării școlare și profesionale Delimitări conceptuale Caracteristicile consilierii și orientării școlare și profesionale Conținutul și condițiile de realizare a consilierii și orientării școlare și profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • problematizarea 	<i>în power –point</i> <i>Resurse bibliografice</i>
Tema XII Particularitățile psihopedagogice ale educării elevilor cu cerințe speciale de educație Elevi cu dizabilități de învățare Elevi cu aptitudini înalte	<ul style="list-style-type: none"> • exercițiul de reflecție • exercițiul de reflecție • problematizarea 	<i>(Alte) resurse folosite: calculatorul (prezentarea în power –point)</i> <i>Resurse bibliografice</i>
Tema XIII Igiena activității școlare Delimitări conceptuale Oboseala din perspectivă pedagogică	<ul style="list-style-type: none"> • exercițiul de reflecție • problematizarea 	<i>(Alte) resurse folosite: calculatorul (prezentarea în power –point)</i> <i>Resurse bibliografice</i>
Tema XIV Problematika succesului / insuccesului școlar Succesul/insuccesul școlar, o realitate psihopedagogică complexă Factorii succesului/insuccesului școlar	<ul style="list-style-type: none"> • exercițiul de reflecție • exercițiul de reflecție • problematizarea 	<i>(Alte) resurse folosite: calculatorul (prezentarea în power –point)</i> <i>Resurse bibliografice</i>

Bibliografie

- Crahay M., (2009), Psihologia educației, Ed. Trei, București
- Crăciunescu, R., (2004), Psihologie pentru pregătirea profesorilor, Ed. Universitaria, Craiova
- Cristea, G.C., (2002), Psihologia educației, Ed. Coresi, București
- Golu, P., Golu, I., (2002), Psihologie educațională, Ed. ExPonto, Constanța
- Neacșu, I., (1999), Instruire și învățare. Teorii, modele, strategii, EDP, București
- Neacșu, I., (2010), Introducere în psihologia educației și a dezvoltării, Ed. Polirom, București
- Negovan, V., (2005), Introducere în psihologia educației, Ed. Universitară, București
- Novac , C., (2007), Bazele psihologiei educației, Ed. Universitaria, Craiova
- Novac , C., (2012), Psihologie educațională pentru profesori, Ed. Universitaria, Craiova
- Sălăvăstru, D., (2004), Psihologia educației, Ed. Polirom, Iași
- Zlate, M., *Introducere în psihologie*, Ed. Șansa, București, 1994
- Zlate, M., *Psihologia mecanismelor cognitive*, Ed. Polirom, Iași, 1999
- <http://pmc.pszch.nwu.edu/>
- <http://www.infotrac-college.com/wadsworth>

8.2. Seminar/Laborator*	Metode de predare	Observații
<p>1. Scurt istoric al dezvoltării psihologiei educației ca ramură a psihologiei și disciplină de învățământ în formarea profesorilor.</p> <p>De la pedagogia psihologică la psihologia educației</p>	<ul style="list-style-type: none"> • dialogul • conversația euristică • dezbateri • lucrul în grup. 	Eseul, fișa de lectură
<p>2. Particularitățile dezvoltării psihice umane.</p> <p>Raportul dintre învățare și dezvoltarea psihică</p>	<ul style="list-style-type: none"> • dialogul • conversația euristică • dezbateri • lucrul în grup. 	Eseul, studii de caz, jurnal de reflecții
<p>3. De la regândirea învățării școlare la reconfigurarea modelelor de instruire</p>	<ul style="list-style-type: none"> • dialogul • conversația euristică • dezbateri • lucrul în grup. 	Eseul, modele de situații educaționale
<p>4. Implicațiile proceselor primare de cunoaștere în învățare</p>	<ul style="list-style-type: none"> • dialogul • conversația euristică • dezbateri • lucrul în grup. 	Eseul, jurnal de reflecții
<p>5. Intelectul și cunoașterea rațională</p> <p>Stadiile dezvoltării intelectuale și nivelurile inteligenței</p> <p>Formarea noțiunilor, experiența simbolică și comunicarea didactică</p>	<ul style="list-style-type: none"> • dialogul • conversația euristică • dezbateri • lucrul în grup. 	Eseul, modele de situații educaționale
<p>6. Dezvoltarea creativității profesorilor și elevilor</p>	<ul style="list-style-type: none"> • dialogul • conversația euristică • dezbateri • lucrul în grup. 	Eseul, jurnal de reflecție, modele de situații educaționale, grile de autoevaluare a competențelor
<p>7. Baza motivațional afectivă a învățării și mecanismele reglării ale educației; dezvoltarea și</p>	<ul style="list-style-type: none"> • dialogul • conversația euristică • dezbateri 	Eseul, modele de situații educaționale

educarea limbajului	<ul style="list-style-type: none"> • lucrul în grup. 	
8. Structura și dinamica personalității profesorului și elevului	<ul style="list-style-type: none"> • dialogul • conversația euristică • dezbateri • lucrul în grup. 	Eseul, modele de situații educaționale, studii de caz
9. Problematika formării deprinderilor	<ul style="list-style-type: none"> • dialogul • conversația euristică • lucrul în grup. 	Modele de situații educaționale
10. Metode și tehnici de cunoaștere a particularităților de vârstă și individuale ale copilului și adolescentului	<ul style="list-style-type: none"> • dialogul • conversația euristică • lucrul în grup. 	Eseul, modele de situații educaționale, studii de caz
11. Dezvoltarea și maturizarea psihologică și socială a personalității	<ul style="list-style-type: none"> • dialogul • conversația euristică • dezbateri 	Modele de situații educaționale, studii de caz
12. Elevi care necesită atenție specială în școală	<ul style="list-style-type: none"> • dialogul • conversația euristică • lucrul în grup. 	Eseul, modele de situații educaționale, studii de caz
13. Reușita școlară și insuccesul școlar	<ul style="list-style-type: none"> • dialogul • conversația euristică • dezbateri 	Eseul, modele de situații educaționale
14. Profesorul – de la competență profesională la model de perfecțiune umană	<ul style="list-style-type: none"> • dialogul • conversația euristică • dezbateri 	Modele de situații educaționale, grile de autoevaluare a competențelor
Bibliografie		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Crahay M., (2009), Psihologia educației, Ed. Trei, București 2. Crăciunescu, R., (2004), Psihologie pentru pregătirea profesorilor, Ed. Universitaria, Craiova 3. Cristea, G.C., (2002), Psihologia educației, Ed. Coresi, București 4. Golu, P., Golu, I., (2002), Psihologie educațională, Ed. ExPonto, Constanța 5. Neacșu, I., (1999), Instruire și învățare. Teorii, modele, strategii, EDP, București 6. Neacșu, I., (2010), Introducere în psihologia educației și a dezvoltării, Ed. Polirom, București 7. Negovan, V., (2005), Introducere în psihologia educației, Ed. Universitară, București 8. Novac, C., (2007), Bazele psihologiei educației, Ed. Universitaria, Craiova 9. Novac, C., (2012), Psihologie educațională pentru profesori, Ed. Universitaria, Craiova 10. Sălăvăstru, D., (2004), Psihologia educației, Ed. Polirom, Iași 11. Zlate, M., <i>Introducere în psihologie</i>, Ed. Șansa, București, 1994 12. Zlate, M., <i>Psihologia mecanismelor cognitive</i>, Ed. Polirom, Iași, 1999 13. http://pmc.pszch.nwu.edu/ 14. http://www.infotrac-college.com/wadsworth 		

*NOTE:

1. Seminariile se vor desfășura pe bază de eseuri, studii de caz, intervenții directe, dezbateri, lucru în grup etc, activități care vor fi luate în considerare la evaluarea finală.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- corectitudinea și acuratețea folosirii conceptelor și teoriilor pedagogice însușite la nivelul disciplinei – vor satisface așteptările reprezentanților comunității epistemice/academice din domeniul psihologiei, a științelor comportamentale și a educației
- competențele procedurale și atitudinale ce vor fi achiziționate la nivelul disciplinei – vor satisface așteptările reprezentanților asociațiilor profesionale și angajatorilor din domeniul învățământului

Notă: În cadrul programelor de formare continuă a personalului didactic va fi evaluat, periodic, gradul de satisfacție al reprezentanților comunității academice și al angajatorilor față de competențele profesionale și transversale dobândite de către absolvenții programului de pregătire psiho-pedagogică

10. Evaluare:

Metode de evaluare:

- **pentru activitățile de seminar:** analiza produselor și intervențiilor studentului în activitățile de seminar + participarea la realizarea și prezentarea produselor activității (pentru elaborarea căruia se vor folosi cel puțin 3 surse bibliografice)
- **pentru activitățile de curs - examen scris:** calitatea și coerența tratării celor 2 subiecte abordabile în manieră explicativ-argumentativă (30%) + un subiect de analiză și interpretare (20%)

Evaluare finală

Prezența   %   Activitate seminar   %   Activitate laborator   %

Evaluări periodice   %   Tema de casa   %   Proiect   %

Evaluare finală ¹⁾   % [Repartizate: scris   %   oral   %]

Cerințe minime (pentru nota 5)	Cerințe maxime (pentru nota 10)
Achiziționarea cel puțin a competențelor: C1, C2, C6, CT1.	Stăpânirea, în totalitate, a competențelor testate prin sistemul de evaluare anunțat

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

.....

.....

.....

Data avizării în catedră

Semnătura șefului catedrei

.....

.....